

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1310), która powstała w oparciu o poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej z dnia 22 kwietnia 2015 r. (druk nr 3473) - wprowadziła szereg zmian dotyczących placówek noclegowych dla osób bezdomnych. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - wprowadzonym przez art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej - tymczasowe schronienie może zostać udzielone osobom bezdomnym w 3 kategoriach placówek dla osób bezdomnych: noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych i ogrzewalni.

Ponadto art. 48a ust. 14 znowelizowanej ustawy o pomocy społecznej wprowadza upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do wydania rozporządzenia, które ma określić standardy placówek noclegowych dla osób bezdomnych w zakresie:

- 1) standardu podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 2) kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych i ogrzewalniach,
- 3) standardu obiektów, w których mieszczą się noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych i ogrzewalnie.

Określenie kryteriów standardów i minimalnych norm świadczonych w nich usług pozwoli na wskazanie różnic w sposobach świadczenia pomocy osobom bezdomnym w różnych typach placówek dla osób bezdomnych, oraz ma wpłynąć na poprawę jakości i efektywności podejmowanych działań nakierowanych na rozwiązywanie problemu bezdomności.

Szczegółowe standardy wsparcia dla osób bezdomnych w ogrzewalni, noclegowni i schronisku dla bezdomnych, określone zostały w załącznikach do rozporządzenia, przy czym:

- 1) standard podstawowych usług świadczonych w noclegowniach, kwalifikacje osób świadczących usługi w noclegowniach oraz standard obiektów, w których mieszczą się noclegownie, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych, kwalifikacje osób świadczących usługi w schroniskach dla osób bezdomnych oraz standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- 3) standard podstawowych usług świadczonych w ogrzewalniach, kwalifikacje osób świadczących usługi w ogrzewalniach oraz standard obiektów, w których mieszczą się ogrzewalnie, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

Rozporządzenie wprowadza przepis przejściowy, który umożliwia osobom zatrudnionym na stanowisku opiekuna w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych lub ogrzewalni oraz na stanowisku kierownika noclegowni lub ogrzewalni, które nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych dla stanowisk zajmowanych przez te osoby w dniu wejścia w życie rozporządzenia, dalsze zatrudnienie na tych stanowiskach, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2023 r.

Przepisy dotyczące wymaganych kwalifikacji dla osób zatrudnionych na stanowisku kierownika schroniska dla osób bezdomnych i pracownika socjalnego regulowane są w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930). Rozporządzenie w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni nie wprowadza w tym zakresie dodatkowych wymagań. W związku z powyższym nie ma potrzeby regulacji przepisów przejściowych dla osób zatrudnionych na tych stanowiskach.

Kwalifikacje pracowników socjalnych określone są w art. 116 ustawy o pomocy społecznej, natomiast kwalifikacje kierowników schronisk dla osób bezdomnych określone są w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej określa kwalifikacje osób kierujących jednostkami pomocy społecznej. Spośród 3 typów placówek, których standardy określone są w rozporządzeniu - jedynie schroniska dla osób bezdomnych można zaliczyć do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Zgodnie bowiem z art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej jednostką organizacyjną pomocy społecznej jest ośrodek wsparcia. Natomiast art. 51 ust. 4 określa, że ośrodkiem wsparcia jest m.in. schronisko dla bezdomnych.

Zgodnie z projektem rozporządzenia opiekun oraz kierownik noclegowni i ogrzewalni powinni posiadać co najmniej średnie wykształcenie. Przepis przejściowy umożliwia zatrudnienie osób na tych stanowiskach pomimo nie spełnienia wymagań kwalifikacyjnych określonych w rozporządzeniu i daje niezbędny czas na uzupełnienie brakujących kwalifikacji (do 31 grudnia 2023 r.).

Określone w rozporządzeniu wymagania odnośnie kwalifikacji osób świadczących usługi w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych lub ogrzewalniach, będą natomiast w pełni obowiązywały w stosunku do osób zatrudnianych w tych placówkach po wejściu w życie rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów ogrzewalni, noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych powinno wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) – projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.